

Musikernes fellesorganisasjon

- Avsender: Musikernes fellesorganisasjon
- Høringsinstans: Fagforeninger og arbeidsgiverorganisasjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) mener primært at Den norske kirke trenger en egen lov fordi den i Grunnloven er gitt en særlig stilling. Det er også særlige kirkelige forhold som trenger lovregulering. Vi ville også kunne støtte en utbygd rammelov for Dnk som en del av Lov om tros- og livssynssamfunn.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi har i tidligere høringssvar gitt vår tilslutning Ståsettutvalgets anbefaling om at Staten skal være aktiv understøttende til tros- og livssynssamfunn. Det er viktig at dette balanseres mot øvrige samfunnsverdier, som f.eks. likestilling og demokrati. Forslaget til avgrensning av hva som ikke regnes som tros- eller livssynssamfunn virker dekkende, men vil nok bli gjenstand for prøving.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi er enige i forslaget, hvis man med «felles utøvelse» ikke legger for snevre rammer for hva som forstås med dette. Hvis forståelsen av bare knytter seg til det rituelle, vil dette for eksempel utelukke kulturell virksomhet som også er en sentral del av tros- og livssynssamfunnenes aktivitet.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ 2 og 3 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi mener grensen på 500 medlemmer over 15 år er satt for høyt. Ståsettutvalgets forslag om 100 medlemmer vil også kunne ivareta de små tros- og livssynssamfunnene. De representerer viktige bidrag som fremmer mangfold innenfor innen dette feltet.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er en reell mulighet for at felleskapsregistreringer vil motiveres primært med utgangspunkt i økonomiske behov, og kan føre til at mindre religiøse samfunn, som innvandrermenigheter og menigheter som er ideologisk dannet som selvstendige menigheter, faller utenfor.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommunenes finansieringsansvar for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke kan ikke sees isolert fra finansieringsansvaret for Dnk. Ut fra prinsippet om likebehandling bør dette ansvaret omfatte de samfunn som er omfattet av denne loven. Vi mener det er viktig at verdien av det lokale arbeidet i disse samfunnene

synliggjøres og verdsettes. En viktig del av denne verdsettingen er at kommunene bærer en del av finansieringsansvaret. Ansvar for eiendom, bygningsmasse og gravlunder har tradisjonelt vært kommunenes ansvar overfor Dnk. Dette er et område som kommunens innbyggere har et sterkt eiendomsforhold til og vi mener at dette bør videreføres gjennom et kommunalt finansieringsansvar. Likeledes bør tros- og livssynssamfunnenes aktivitet på stedet i større grad enn under dagens ordning tas hensyn til og danne grunnlag for større grad av samhandling mellom tros- og livssynssamfunn og det offentlige. Også her bør likebehandlingsprinsippet vektlegges.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig	☒ Viktig	Vi mener også medlemmer av tros- og livssynssamfunn under 15 år skal regnes som fullverdige medlemmer. Til dette hører at de regnes som tilskuddsberettigede medlemmer.
☒ Uenig	☐ Ikke viktig	
	☐ Ingen oppfatning	

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig	☒ Viktig	Hvis dette innebærer at det ikke tas hensyn til de kommunale tilskudd til Dnk når det gjøres beregninger for det statlige tilskuddet, vil dette bidra til forskjellsbehandling mellom Dnk og øvrige tros- og livssynssamfunn.
☒ Uenig	☐ Ikke viktig	
	☐ Ingen oppfatning	

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi mener grensen ved årstallet 1900 er mangelfullt begrunnet og vil kunne føre til at bygg med stor kulturminneverdi etter 1900 ikke får nødvendig vedlikehold. Slike bygg er av stor betydning for samfunnet. Vi legger til grunn at Den norske kirke forvalter alle kirkebygg på vegne av fellesskapet og vil peke på at også kirkebygg og inventar etter 1900 kan ha særskilt status som kulturbærere. Lovforslaget bryter sammenhengen mellom kulturvernmyndighetenes vurderinger av byggene og hvilke kirker Staten mener skal unntas fra reguleringsgrunnlaget for tilskudd til tros- og livssynssamfunn. Dette er uheldig.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

MFO er enig i at Den norske kirkes særlige stilling kan forsvare økte tilskudd, men vi ønsker samtidig å understreke at dette ikke må føre til urimelig forskjellsbehandling av Dnk i forhold til andre tros- og livssynssamfunn. Hvis forskjellene blir for store, kan dette undergrave likebehandlingsprinsippet og hele tilskuddsordningen på et generelt grunnlag og dermed også tilskuddsordningen til Den norske kirke.

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette spørsmålet avhenger av, slik høringsdokumentet legger opp til, at det utarbeides en egen forskrift med dertil hørende rapporteringsplikt for tros- og livssynsamfunn som mottar utenlandsk støtte.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi viser til vårt svar på spørsmål 1.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi støtter forslaget om at Kirkemøtet fastsetter kirkens grunnlag og sentrale bestemmelser om liturgier og gudstjenestebøker. Det er også naturlig at Kirkemøtet på et overordnet plan kan fastsette bestemmelser om den kirkelige organisering. Forslag til §10 går likevel etter vår mening for langt i å overlate bestemmelse av viktige funksjoner i soknet til Kirkemøtet. Vi savner bestemmelser som slår fast soknets identitet, oppgaver og ansvar. Det virker som om Departementet ikke fullt ut har vurdert de arbeidsrettslige konsekvensene av dette forslaget. Den norske kirke har som kjent i dag to arbeidsgiverlinjer. MFO har i tidligere høringssvar sluttet seg til at Dnk for fremtiden skal være én, felles arbeidsgiver for alle ansatte. Dette vil imidlertid være lang prosess og fram til denne blir slutført, er en særlovsregulering av arbeidsgiveransvaret i soknene, slik det i dagens § 14 legges til rette for, helt sentral. For ansatte med deltidsstillinger innenfor flere sokn vil det foreliggende lovforslaget medføre en helt uholdbar situasjon, hvor arbeidstakere vil måtte forholde seg til flere arbeidsgivere – mange av dem små og med begrenset grad av arbeidsgiverkompetanse. Lovforslaget tar i påfallende grad lite hensyn til de 5000 ansatte som i dag har kirkelige fellesråd som

arbeidsgiver. Deres medbestemmelse svekkes dessuten ved å legge bestemmelse over kirkelig organisering, inndeling og kirkelige organer til Kirkemøtet. Lovforslaget legger opp til at soknets stilling svekkes sterkt til fordel for en toppstyrt kirke.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

I og med at lovforslaget slår fast at kirkene som hovedregel er soknets eiendom er det inkonsekvent at ikke kirkens eier skal kunne fastsette regler om bruken av kirken. Det vil være uheldig å frata lokalbefolkningen råderett og dermed også svekke eiendomsforholdet til lokalkirken som kulturbygg av allmenn interesse. Kirkelig fellestråd i er i dagens §14 tillagt en rekke oppgaver på vegne av soknene, deriblant forvaltning av kirkebygg. De kirkelige fellestrådene sitter i dag på en betydelig kompetanse i forvaltning og drift av kirkebygg. I likhet med KA stiller vi spørsmål om fellestrådens selvstendige stilling som eier av kirkebygg kan opprettholdes hvis det er Kirkemøtet som i framtiden skal regulere fellestrådets mandat. Vi mener at det kan være naturlig at Kirkemøtet fastsetter overordnede bestemmelser for kirken samt inventar og utstyr slik det bl.a. framgår av kirkens gudstjenestebøker. Regler om lokal bruk, utleie og forvaltning bør være soknets ansvar. Det bør utredes nærmere hvordan ansvaret for fastsetting av regler kan fordeles mellom Kirkemøtet og soknet.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

I og med at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn mottar støtte fra det offentlige mener vi som et utgangspunkt at krav til ryddighet og åpenhet slik dette er regulert gjennom offentlige lover i samfunnet for øvrig også skal gjelde for alle tros- og livssynssamfunn. Et transparent religionsvesen er avgjørende for storsamfunnets tillit til disse. Det vil likevel kunne oppstå behov for særskilt regulering, men det bør settes rammer for en slik særskilt regulering.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

MFO mener dette forslaget krever en bedre politisk avklaring ettersom det bryter med tidligere vedtak på Stortinget og i tillegg kirkelige vedtak. Spørsmålet om en evt. medlemsavgift henger også sammen med en avklaring av hvilken grad av offentlig finansiering Den norske kirke kan vente seg i framtiden.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
- ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Målet om én, felles arbeidsgiver i kirken henger nøye sammen med hvordan stillingene blir finansiert. MFO er for en delt løsning av økonomiske oppgaver mellom stat og kommune, men vi mener samtidig at en videreføring av dagens ordning hvor Staten finansierer prestatetjenesten og andre tidligere statsfinansierte kirkelige stillinger mens kommunen finansierer de øvrige kirkelige stillingene vil kunne være et hinder for en framtidig felles arbeidsgiverlinje i Dnk. De statsfinansierte stillingene oppleves dessuten som sikrere enn de kommunale – hvor det er store variasjoner i evne og vilje til å sørge for kirkelig bemanning. Vi tar derfor til orde for en modell for Staten via en rammebevilgning finansierer alle kirkelige stillinger. Dette vil forenkle arbeidet med én, felles arbeidsgiverlinje og samtidig bidra til større forutsigbarhet og samtidig likere forhold for alle kirkelige ansatte. Kommunene vil fortsatt kunne ha økonomisk ansvar for kirkebygg, gravlunder og kirkelige aktiviteter. Lovforslagets formulering om at kommunens tilskudd «skal (også) sørge for at soknene har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger og tilstrekkelig administrativ hjelp.» er uheldig fordi dette signaliserer minimumsløsninger og begrenser finansieringsansvaret til gudstjenester og kirkelige handlinger. Formuleringen forsterker konsentrasjonen seg om de såkalt «lovpålagte oppgavene» - og betyr for kirkemusikernes del bortfall av en hel rekke arbeidsoppgaver som bidrar til aktivitet og bredde i det kirkemusikalske arbeidet. Dagens kirkelov slår fast at kommunen etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd «utreder utgifter til stillinger for kirketjener, klokke og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd» og videre at «Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene» Vi mener

*det er grunn til å frykte at
lovtekstens begrensning av
finansieringsansvaret kan føre til en
enda høyere andel av uønskede
deltidsstillinger og dermed også
sette rekrutteringen til kirkelige
stillinger i ytterligere fare.*

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
- ☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar